

Format Projectvoorstel

Uitvoering Groene en Blauwe Diensten

Toelichting

Voor het aanvragen van subsidie voor de uitvoering van Groene en Blauwe diensten dient men een aanvraagformulier pMJP (2007-2013) in te vullen. Bij de aanvraag moet een projectvoorstel worden ingediend. Dit projectvoorstel heeft tot doel om in een beperkt aantal A4-tjes het project duidelijk neer te zetten, zodat de aanvraag goed kan worden beoordeeld.

Het voorliggende format is een handreiking aan de aanvrager. Als de punten uit dit format in het projectvoorstel worden opgenomen en uitgewerkt, dan wordt in principe voldaan aan de eisen die het uitvoeringsbesluit subsidies Overijssel (UBS) aan een projectvoorstel stelt.

Het aanvraagformulier pMJP is te downloaden via:

<http://provincie.overijssel.nl/contents/pages/96417/aanvraagformulierpmjp.pdf>

Nederlandse Catalogus Groenblauwe diensten

De Nederlandse Catalogus Groenblauwe diensten (maart 2007) kan voor de aanvrager een handig hulpmiddel zijn. In de catalogus staan alle maatregelen en vergoedingsmogelijkheden, waarmee binnen de Europese randvoorwaarden een gevraagde dienst kan worden samengesteld.

Dit betekent echter niet dat alle in de Catalogus genoemde maatregelen daarmee onder de provinciale subsidieregeling Groene en Blauwe diensten vallen. De provincie Overijssel richt zich met de regeling specifiek op landschapsbeheer, toegankelijkheid, randenbeheer en waterbeheer ten behoeve van opvang en waterkwaliteit (Beleidskader Groene en Blauwe diensten 2006)

De Nederlandse Catalogus Groenblauwe diensten is te downloaden via:

<http://www.catalogusgroenblauwediensten.nl/pdf/catalogus%20GBD.pdf>

Quick scan kansrijkheid project

De aanvraag dient te passen binnen het beleidskader Groene en Blauwe diensten en te voldoen aan de criteria uit het Uitvoeringsbesluit Subsidies Overijssel (UBS).

Onderstaande vragen vormen een `quick scan` om de kansrijkheid van het project voor Groene en Blauwe diensten te onderzoeken:

- Betreft het werkzaamheden aan particuliere landschapselementen?¹
- Is duurzaam beheer gegarandeerd?
- Is de aanvrager een rechtspersoon, die over een rekening-courant beschikt bij het Nationaal Groenfonds?²
- Betreft het een gebiedsgerichte aanpak?
- Is de cofinanciering geregeld?
- Komen de maatregelen waarvoor subsidie wordt aangevraagd voor in de Catalogus Groenblauwe Diensten?

Indien alle vragen met **ja** kunnen worden beantwoord dan is het project **kansrijk** voor Groene en Blauwe diensten, **mits**:

- er *geen* wettelijke plicht is tot uitvoering van de werkzaamheden waarvoor subsidie wordt aangevraagd;
- de aanvrager verklaart dat er voor de uitvoering van een of meerdere maatregelen *geen* subsidie in het kader van Programmabeheer (PSAN/PSN) is aangevraagd.³

¹ aan Waterschappen, Staatsbosbeheer, Stichting Landschap Overijssel of de vereniging Natuurmonumenten wordt geen subsidie verleend voor beheer op eigen terreinen.

² het regelen van een rekening-courant bij het Nationaal Groenfonds mag uitgesteld worden tot 2008.

³ in 2008 wordt het Programma Beheer en het Beleidskader Groene en Blauwe diensten geëvalueerd. De bedoeling is dat beide regelingen beter op elkaar worden afgestemd.

Format Projectvoorstel

Uitvoering Groene en Blauwe Diensten

<i>Inhoud projectvoorstel</i>

Projectnaam

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Ligging en begrenzing plangebied
3. Landschapsanalyse en inventarisatie
4. Landschapsvisie en doelstellingen
5. Maatregelen
6. Begroting en financiering
7. Organisatie en planning
8. Communicatieplan

Bijlagen

Op de volgende pagina's wordt een nadere toelichting gegeven op de gewenste inhoud van de punten 1 t/m 8.

Voor vragen over de regeling of met betrekking tot het projectvoorstel kunt u contact opnemen met Landschap Overijssel. Contactpersoon is de heer Bert René Brinkman (tel. 0529-401731)

Format Projectvoorstel

Uitvoering Groene en Blauwe Diensten

Inhoud projectvoorstel

1 Inleiding

– **De aanleiding voor het project**

Beschrijving van de voorgeschiedenis en eventueel verwijzing naar onderliggende rapporten of relevante documenten.

– **Het doel van het project**

Beschrijving van het beoogde doel / de doelen van het project.

Op de volgende Groene of Blauwe dienst(en) heeft het projectvoorstel betrekking (meerdere diensten zijn mogelijk):

Landschapsbeheer

Toegankelijkheid

Randenbeheer

Waterbeheer ten behoeve van opvang en waterkwaliteit (in overleg met het Waterschap en/of Vitens)

– **Betrokkenen en trekker van het project**

2 Ligging en begrenzing plangebied

Beknopte beschrijving (maximaal 1 A4) van het plangebied en de grenzen. De exacte ligging en begrenzing van het projectgebied worden aangegeven op een topografische kaart of duidelijke luchtfoto. Er wordt vermeld of het projectgebied geheel of gedeeltelijk (hoeveel %) ligt binnen prioritair gebied of niet. Tevens wordt aangegeven of het gaat om ligging binnen de Provinciaal Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) of binnen Nationaal Landschap (NL).

De kaart met prioritaire en niet prioritaire gebieden is opgenomen in het beleidskader Groene en Blauwe diensten 2006. Hierop zijn tevens de PEHS en Nationale Landschappen aangegeven. Het beleidskader en de kaart zijn te vinden op de website van de provincie onder:

http://provincie.overijssel.nl/contents/pages/6634/beleidskader_groene_en_blauwe_diensten_2006_24052006.pdf

3 Landschapsanalyse en inventarisatie

De Landschapsanalyse bestaat uit een beknopte beschrijving (maximaal 3 A4) van het landschap binnen het plangebied en de relatie met omringende landschappen. Hierin wordt aandacht geschonken aan:

– **Identiteit**

Beschrijving van de opbouw van het landschap, watersysteem, ontstaansgeschiedenis en mate van openheid en beslotenheid

– **Waarden**

Beschrijving van de cultuurhistorische, aardkundige, ecologische, gebruiks- en belevingswaarden

– **Knelpunten en kansen**

Beschrijving van de knelpunten en/of kansen ten aanzien van hierboven geformuleerde identiteit en waarden. Dit onderdeel vormt het zwaartepunt van de landschapsanalyse.

Indien er voor het plangebied een landschapsontwikkelingsplan (LOP), of een vergelijkbaar plan, is opgesteld dan kan volstaan worden met een kopie van de landschapsanalyse uit dit plan als bijlage bij het projectvoorstel. Hierbij moet er wel worden aangegeven welke passage(s) van toepassing is (zijn) op het plangebied.

– **Inventarisatie**

Het projectvoorstel geeft een duidelijk beeld van de huidige situatie ('0-meting') van de landschapelementen, waarvoor subsidie wordt aangevraagd.

Vanaf 2008 wordt een gebiedsdekkende inventarisatie gevraagd, waarbij ligging, omvang in hectare en onderhoudstoestand van alle in het gebied voorkomende landschapselementen zijn vastgelegd. Bij voorkeur is de inventarisatie in een geografisch informatiesysteem (GIS) ingevoerd, waarmee aangesloten wordt of kan worden op het informatiesysteem van Landschapsbeheer Nederland (ISLBN).

Voorbeeldmethoden voor de inventarisatie van landschapselementen zijn opgenomen in bijlage 1.

Een omreken tabel voor het omrekenen van landschapselementen naar hectares is opgenomen in bijlage 2.

4 Landschapsvisie en doelstellingen

– **Visie**

In het projectvoorstel wordt een heldere visie gegeven op behoud, ontwikkeling en recreatief medegebruik van het landschap binnen het projectgebied en in relatie met de omliggende landschappen. De visie past binnen het provinciale landschapsbeleid, zoals opgenomen in o.a. het *Streekplan*, het *Reconstructieplan* en de gebiedsplannen en -uitwerkingen, en is bij voorkeur in een Landschapsontwikkelingsplan (LOP) vastgelegd. Andere planvormen zijn ook mogelijk.

Indien er voor het plangebied een landschapsontwikkelingsplan (LOP), of een vergelijkbaar plan, is opgesteld dan kan volstaan worden met een kopie van de landschapsontwikkelingsvisie uit dit plan als bijlage bij het projectvoorstel. Hierbij moet er wel worden aangegeven welke passage(s) van toepassing is (zijn) op het plangebied.

– **Doelstellingen**

Er vindt een vertaalslag plaats van de visie naar concrete, meetbare doelstellingen. Met welk doel gaat men landschapelementen aanleggen, herstellen of beheren of bijvoorbeeld randenbeheer toepassen? Allereerst worden algemene gebiedsdoelen geformuleerd, bijvoorbeeld: verdichten van de groenstructuur in gebied a, aanvulling van laanbepantingen in gebied b, vergroten toegankelijkheid gebied c etc. Vervolgens worden de doelstellingen gekwantificeerd. De gegevens uit de inventarisatie worden aangevuld met de gekwantificeerde doelstelling. Bijvoorbeeld: Er is nu 3 ha aan houtwallen en singels aanwezig. De doelstelling is een uitbreiding met 10% naar 3,3 ha in 2010. Of: Er is nu achterstallig onderhoud bij 40% van de houtwallen en –singels. De doelstelling is dit terug te brengen naar 15% in 2015.

Een voorbeeld van de specificatie van de doelstellingen is te vinden in bijlage 3.

5 Maatregelen

Hier vindt de directe vertaling plaats van de doelstellingen naar concrete maatregelen of activiteiten. Welke maatregelen zijn nodig om de gestelde doelen te bereiken?

Er wordt aangegeven hoe invulling wordt gegeven aan de inhoudelijke opgave Groene en Blauwe diensten (landschapsbeheer, toegankelijkheid, randenbeheer, blauwe diensten).

Er wordt een nauwkeurige omschrijving gegeven van de maatregelen (wat, waar, hoe, hoeveel (%), wanneer en hoe vaak?). De maatregelen worden onderverdeeld naar aanleg, herstel en

beheer. Er wordt tevens een plankaart aangeleverd met het overzicht van landschapselementen en maatregelen.⁴

Voor de maatregelen wordt verwezen naar de Nederlandse catalogus Groenblauwe diensten 2007.

NB. 2007 wordt beschouwd als een overgangsjaar. In dat kader is afgesproken dat de initiatiefnemer zich inspant om het meerjarig beheer uiterlijk in 2008 geregeld te hebben.

6 Begroting en Financiering

Er wordt een gespecificeerde begroting aangeleverd van de financiële middelen die voor de uitvoering van de maatregelen nodig zijn, zodanig dat het project daarop te beoordelen is. Het moet duidelijk zijn om welke soort elementen het gaat, welke maatregelen worden uitgevoerd (zie ook punt 5), de eenheidsprijzen per maatregel en de aantallen/hoeveelheden per maatregel. Voor alle elementen waarvoor subsidie wordt aangevraagd moet zijn aangegeven hoe het beheer voor de komende 20/30 jaar financieel is gegarandeerd.

Er wordt aangegeven hoe en door wie de cofinanciering is geregeld en wat het bedrag en percentage van de subsidieaanvraag is.

7 Organisatie en planning

– **Organisatie**

Hier wordt beschreven hoe de organisatie rondom de uitvoering van de groene en/of blauwe diensten vorm krijgt. Indien er tevens een aanvraag wordt gedaan voor subsidie voor de organisatie van groene en blauwe diensten, dient er aan deze organisatie ook een gespecificeerde kostenraming te worden gekoppeld.

De provincie heeft met Landschap Overijssel en Natuurlijk Platteland Oost afspraken gemaakt over de uitvoering. Deze twee organisaties vervullen in 2007 en 2008 de rol van uitvoeringsorganisatie. Daarnaast kan Landschap Overijssel initiatiefnemers helpen bij het opstellen van projectvoorstellen en subsidieaanvragen.

– **Monitoring en evaluatie**

Onder organisatie is tevens omschreven op welke wijze, door wie en met welke frequentie er controle wordt uitgevoerd op de uitvoering van de maatregelen en het realiseren van de doelstellingen. Ook wordt aangegeven op welke wijze tussentijdse evaluaties en eindevaluatie worden uitgevoerd.

NB. Voor aanvragen in 2007 hoeft de omschrijving van de wijze van monitoren en evalueren nog niet bij het projectvoorstel te zitten, maar mag deze later (met doorloop tot medio 2008) worden aangeleverd. De provincie is nog in overleg met Landschap Overijssel om hiervoor een voorbeeld uit te werken dat aan initiatiefnemers beschikbaar kan worden gesteld.

– **Planning**

Er wordt een projectplanning toegevoegd, waarin geplande startdatum en doorlooptijd zijn aangegeven voor de verschillende maatregelen of activiteiten. In de planning worden tevens de monitorings- en evaluatiemomenten opgenomen.

8 Communicatieplan

Het projectvoorstel bevat een beschrijving van de manier waarop de communicatie zal plaatsvinden. Het gaat hierbij zowel om interne communicatie (richting actoren en financierders) als externe communicatie, via de media.

NB. Voor aanvragen in 2007 hoeft het communicatieplan nog niet bij het projectvoorstel te zitten, maar mag deze later (met doorloop tot medio 2008) worden aangeleverd.

⁴ Het is mogelijk om in het projectvoorstel eerst de totale ambitie op te nemen en dit later, samen met de eigenaren, tot een exacte invulling uit te werken.

Format Projectvoorstel

Uitvoering Groene en Blauwe Diensten

Bijlagen

Bijlage 1: Voorbeeldmethoden voor inventarisatie van landschapselementen

Monitor kleine landschapselementen (MKLE)

De MKLE is een systeem, opgezet in een samenwerkingsverband tussen Landschapsbeheer Nederland en Alterra, waarmee kleine landschapselementen, zoals bosjes, boomgroepen, lanen, houtwallen, singels, poelen en rietlandjes (< 5 ha) kunnen worden geïnventariseerd en gemonitord. In de Monitor wordt bestaande digitale informatie over blauwe en groene elementen in het landschap aangevuld en geactualiseerd met informatie uit veldinventarisaties (bijv. door vrijwilligers).

Met veldinventarisaties worden van elk element de geografische ligging en afmetingen vastgelegd en, voor zover van toepassing de volgende kenmerken: het type/de benaming, het aangrenzend grondgebruik, de toegankelijkheid, de bedreigingen, de soortensamenstelling, de gelaagdheid, de openheid (doorzichtigheid), de vitaliteit, de volledigheid, de standplaats, de beheerstoestand, de waterkwaliteit (voor beken en poelen), de verharding (voor paden en on-/halfverharde wegen).

Deze gegevens worden in een centrale database, gekoppeld met een geografisch informatiesysteem (GIS) opgeslagen. De gegevens kunnen worden gebruikt voor planning en begroting van beheer van de elementen, als basis voor gemeentelijke landschapsontwikkelingsplannen en kunnen ook een belangrijke bijdrage leveren aan de monitoring van landschapskwaliteit. Bovendien kunnen bewoners via de veldinventarisaties actief betrokken worden bij hun landschappelijke leefomgeving.

Landschapsbeheer Nederland streeft naar de ontwikkeling van een landelijke database met geografisch informatiesysteem. Hiervoor is het informatiesysteem Landschapsbeheer Nederland (ISLBN) ontwikkeld, dat inmiddels bij alle provinciale organisaties landschapsbeheer, waaronder Landschap Overijssel, is geïnstalleerd.

Een voorbeeldmethode uit het project Groen & Blauwe Diensten Enschede, Handleiding gebiedsontwikkelingsplan Twekkelo/Boekelo:

Recente luchtfoto's van het plangebied zijn omgezet in een GIS-bestand, waarbij onderscheid is gemaakt naar de volgende landschapselementen:

1. Bomenrij (houtwal en –singels)
2. Bomengroep (1-4)
3. Bos
4. Poel

De informatie verkregen uit de recente luchtfoto's is vergeleken met de Top 10-vector en de inventarisatiekaart uit 1990, zodat een ontwikkelingsbeeld ontstaat waarop te zien is waar elementen zijn, waar deze zijn verwijderd en waar nieuwe zijn aangelegd. In de loop van het project heeft een veldinventarisatie plaatsgevonden. Deze gegevens zijn gebruikt om de vraag naar groene en blauwe diensten te bepalen en te detailleren. Dit maakt dat de uiteindelijke vraag een waarheidsgetrouwe weergave is van de huidige situatie en de gewenste situatie.

Bijlage 2: Omrekening landschapselementen naar hectares

Omrekening landschapselementen naar ha's in kader van Groene en Blauwe diensten

houtwal - singel	aantal m * 3,5 m breed / 10.000
haag	aantal m * 1,5 m breed / 10.000
laan - bomenrij	aantal m * 5 m breed / 10.000
knotboom	aantal st. * 0,0012
bos - bosstroken	ha
hakhout - griend	ha
heide < 5 ha	ha
boomgaard	ha
erfbeplanting	ha
solitair	aantal st. * 0,0096
boomgroep	aantal st. * 0,096
poel - ven - water < 5 ha	aantal st. * 0,015
archeologische elementen	blijft stuks
cultuurhistorische elementen	blijft stuks
overige elementen	ha

Bijlage 3: Voorbeeld specificatie van de doelstellingen

a. Houtwallen en –singels.

a.1. Beheer.

Uitgangspunt: 40% van de doelstelling van het gebiedsontwikkelingsplan wordt gerealiseerd in de periode 2007 tot en met 2010. Doelstelling is: 28.711 km (86.133 m²); 40% = 11.484 km (3.4453 ha).

a.2. Herstel.

Uitgangspunt: 25% beheer wordt voorafgegaan door herstel: 25% van 11.484 km (34.453 m²) = 2.871 km (0.8613 ha).

a.3. Aanleg.

Uitgangspunt: uitbreiding met 5% van het aantal aanwezige elementen in de periode 2007 tot en met 2010 (100 % van de doelstelling van het gebiedsontwikkelingsplan): 1.053 km (0.3159 ha).

a.4. Beheer na aanleg.

0.3159 ha (zie a3).